

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidőket küldendők.
Kéziratok nem adatként vissza.

Felölős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egy évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A Sáska és némely más kártékony rovarokról.

Olyan pusztító rovarok lépnek föl időnként és helyenként, melyek ez előtt régen csak a mesékben fordultak elő.

Sajnos, nem mese ma már, sem az újajta emberi betegségek, sem a növényzeteket megtámadó élősdiek létezési.

Nekünk új dolgok ezek, de a jövő nemzedék — ki tudja — tán már csak hírből fogja ismerni ezeket is.

Hol van ma már a hideglelés, a váltó láz, holott azelőtt, minden második ember ebben a nyavalyában nyögött, viszont azelőtt híre sem hallottuk — teszem azt — a trachomának, vagy a gyermekági láznak.

A bélboklosokról olvastunk a néprajzi könyvekben, de ma már sokszor védekezni kell ellene a mi éghajlatunk alatt is.

Ki hallott azelőtt, még nem is nagyon régen, a filoxéráról, a peronospora viticolaról, a szőlő moly, az ódiüm, a paizstetüről, melyek többnyire apró göröcsövi lények, de az általuk okozott károk bizony nagyon is szembeötlőek.

Lehet, hogy ez előtt is léteztek és csak a mikroszcoopium tökéletesedése, avagy még inkább talán elterjedtsége folytán lettek csak ismeretesekké?

Nem valószínű, mert az ezek által előidézett károkról régebben nem tudtunk semmit.

Lehet, hogy más világtájakon léteztek ezek az emberi és növényi betegségek és a cultura terjedésével hurcoltattak be hozzánk is.

A peronosporáról, erről a nagyon is elterjedt növényi betegségről csak röviden azt jegyzem föl, amit a ministerium által kiküldött szakközvegektől hallottam, hogy t. i. ez ellen lehet sikeresen védekezni, még pedig a kékgálic-oldattal. Oly annyira bizonyos az ezzel való védekezés, hogy például, az ampeologiai intézet és rovarügyi állomás vezetői közt vita folyt a tekintetből, hogy alkotassék e törvény, a kötelező permetezésre nézve. És azon vélemény nyert kialakulást, hogy erre szükség nincs, (!) mert a rendszeres permetezéssel akkor is képesek megvédeni a magam birtokát, ha a közvetlen szőlő szomszédom egyáltalán nem is permetez.

Vagyis tehát, képes vagyok izolálni a szőlőmet, okszerű védekezéssel, a permetezéssel.

Amennyiben a rendszeres kékgáliczel való permetezés dacára is fellép, sőt terjed a peronospora ez esetben, — jól tessék figyelni — az általam használt kékgálicz hamisított volt. Nagyon fontos körülménynek tartjuk ezen kijelentést, azért említjük fel itt, melyet tartunk annyira fontosnak, mint — nem tudom én — az általános titkosat, ha mindjárt községenkénti lenne is.

A vértetű — sajnos — ki

fogja pusztítani almafáinkat, ha nem védekezünk ellene az emulsióval és kátránnyal, és félős, hogy még így is oda jutunk, ahova a Tisza, háti városok, ahol teljesen kiirtják már is az almafákat.

A Philoxera jelenléte már constatálva lett nálunk is. Fájdalom, semmi biztatót nem mondhatunk a fekete földeken levő telepítések birtokosainak, sőt az újabb vizsgálatok szerint, már azok a homokos talaju szőlők sem immunisak, melyeknek 80%-a homok.

A múlt héten Vidovics István nevű ur járt itt, mint a földművelési ministerium kiküldöttje. megvizsgálendő, hogy határterületünkön a marokkói sáska nincs e még elszaporodva.

Sietünk megnyugtató olvasóinkat, hogy nem azért jött, mintha ez a veszedelem már nagyon is közélről fenyegetne bennünket, sőt még a tekintetből is megnyugtató kijelentést tehetünk, hogy följelentés sem tétetett ellenünk, hanem egyszerűen azért jött, mert a geologiai intézet kimutatja a székes legelőket és minthogy a csongrádi bukrosi legelő is ezen osztályba soroztatott, a ministerium részéről; a helyszínen eszközözlendő tapasztalati vizsgálat céljából, küldetett ki egy szakközveg azért, mert tapasztalati bizonyosság van arról, hogy a marokkói sáska a székes legelőket választja ki a pázás és peték lerakása helyéül és innen kel vándorutjára és lepi el millióival (nem pénzösszegekről van szó) a szomszéd-

TARCA

Régi dal.

(Folytatás és vége)

Mit keresne itt a világon nélküle?

Még egyszer, utóljára könyörgésre fogta a dolgot.

Irt az öregnek. Könyörgött, rimánkodott, hogy a kő is megindult volna rajta. Válaszszon: élet, vagy halál? Mindkettő kezében van.

Csak hogy az öreg Torai is kemény legény volt. Nem látotta meg semmi könyörgő szó. Nem is válaszolt a levélre.

Béni tiszter is elment a postára, nem e jött levele? Mindhiába levél nem érkezett.

— Nincs hát könyörület a világon? Tehát tulajdon édes apja rombolja szét jövőjét!

Iszonyu fájdalom fogta el.

Már három napja, hogy Budapesten van, még csak ruhát sem váltott, nem ault, szállást nem fogadott; csak lődör-

gött egész nap, kábultan támolyogva utcáról-utcarára.

*

Valahol a József város egyik elhagyott telkén utólerzte a szürkülő esthomály.

Szomoru idő volt. A háta borzongott. Fázott. Felhajtotta kabátja gallériját és csak támolygott tovább, tovább.

Egyszerre csak a Dunaparton találta magát. A víz csábítóan hívogatja.

— Nem, nem megyek gyáván a vízbe!

Belenyul a zsebébe és tömöt tárcát huz ki belőle. 500 koronát! Elég!

A másik zsebéből fényes szerszám kandikál elő.

— Kicsiny vagy teikem, de éppen elég — mormogja magában, tovább haladva.

Öreg este, mire ismét a Józsefvárosba ér. Megáll egy lebuja előtt, honnan egy rikácsoló kintorna hangja hallatszik ki. Amikor benyit, a muzsika hirtelen félbeszakad. Ritka itt az uri vendég.

— Sohse pihenj, öcsém, csak nyagasd kedvedre a verkit.

A kintornás sem hagyta magának kétszer mondani, ugyancsak csavarta a nótát.

— Hej! Hol itt a korcsmáros? Bort, ide a legjavából! Nagy bankóval fizetek!

Szokatlan hatása volt itt a „bankó” szónak és mint egy varázsütésre, honnan honnan nem előkerültek holmi gyanusalakok: józsefvárosi csavargók, zsebmetszők és ki tudja még, hogy kicsodák?

A kis szoba megtelt hivatlan vendégekkel, kik ugyancsak segítettek a gyerekeknek. Sűrű füst homályosította el a szobát, melyben csak ordító tömeget lehetett látni, hallani.

Mikor aztán az utolsó százas is a vendéglős kezébe került, akkor a szegény Bandi kivette azt a kicsiny szerszámot — egy durranás és odaesett a kintornás elé.

Az öreg Torait még az éjjel felverték egy sürgönyvel. Motyogott valamit, meglöbálta ősz fejét és felsóhajtott:

— Ej, ej, de legalább szólt volna előbb!

dos vetéseket, sőt a szőlőterületeket sem kiméli.

Hát tagadhatatlan, mikép dacára annak, hogy az előljárással a tavasszal a rovarok állomáshoz felküldött azon rovarok közt, melyek a bukrosi legelőn szedettek össze; a marokkói sáska jelenléte fölfödhető nem volt, — a helyszínén kint volt szakközeg, ilyenek jelenlétét fölfödte és megállapította azonban, oly kevés számban fordultak elő, a „magyar sáskák” mellett, hogy különös óvintézkedések avagy védekezési intézkedések fogantatva vételét ez idő szerint szükségesnek nem tartja bár, de ovatosságra int a tekintetből, hogy tavaszkor április közepétől, május közepéig, amikor a peték kikelnek már, el ne mulasszuk megfigyelni, néhány, spirituszsal telt fiolában gyanusnak, avagy a marokkói sáskához hasonlónak talált trücsköt és úgy nevezett magyar sáskát fölküldeni a rovarani állomáshoz, ahol szakszerű vizsgálat alapján véleményt mondanak a beküldött rovarok felül.

Ezen ovatosság az alább följegyzett indokokból nagyon szükséges és elmulasztása kiszámíthatatlan károkat vonna maga után, épp ezért, szükségesnek tartom e helyütt is a hatóságunk figyelmét fölhívni a következőkre.

Epp úgy, mint a takonykóros lovaknál, vagy a keleti marhavész gyanujában lévő állatok, ha ideje korán, tehát még akkor, amikor teljes bizonyossággal nincs megállapítva a vészes kór, ha gyanu alapján irtatnak ki ezen állatok — az állami kincstár kártérítést ad a jószág tulajdonosainak.

Ha eltitkolta a tulajdonos a betegséget, avagy nem ismerte föl, de bejelenteni elmulasztotta, hogy jószágja beteg — úgy hatóságilag bunkóztatják le és még meg is büntetik az állattulajdonos, természetesen, hogy kártérítési igénye sem lehet.

Epp úgy, ha a hatóság, mondjuk tulzott ovatosságból, időnként szakközeg kiküldését kéri, a legelőknél a tekintetből leendő megvizsgálása céljából, hogy nem lépett e föl tömegesen a sáska, — ez a községnek pénzébe nem kerül és biztosította ez által azon előnyöket, melyek az ily bejelentésekből származnak oly esetben midőn — Isten ments, — a sáska tömegesen lepi meg a határterületet. Ily esetben a minisztérium saját embereivel, saját szakközegének felügyelete mellett és a földmívelési minisztérium tárcája terhére fölfogadott lovakkal vontatott sáska pusztító gépeivel irtatja ki egy-egy határterületről a sáskákat, míg ha meglepetésszerűen egyszerre bukkanik föl a sáskájá-

rás, akkor a község terhére vezetetik a védekezési munkákat.

Arra kérem tehát föl a hatóságot ez uton is, hogy vegye figyelembe ezen itt elmondottakat és ámbár tudom, hogy résen van és a gondos felügyeletet és ovatosságot nem fogja elmulasztani, de gyakran kívülről eredő körülmények miatt sincs azon helyzetben, hogy legnagyobb gondossága mellett is valamely muladékosság be ne következne. Hogy egy példát hozzak föl; a pásztorok közönséges trücsöknek nézik a legveszedelmesebb az úgy nevezett olasz sáskát és ügyet sem vetnek rá s így ebből a fajtából egy sem kerül a rovarani állomásra és nyomban beáll a veszély ami annál veszedelmesebb, mert a jelentéktelennek hitt rovar, ha valóban marokkói sáska, hirtelen, ugyszólván egy-két éven át fejlődik nagyra és csak akkor eszmélünk föl, midőn már teljes kifejlődött állapotban, milliárd számban lepik el a szántóföldeket.

E sorok írója, akinek alkalmá volt a kiküldött szakembertől ezen dolgokról némi ismereteket szerezni — kézen fekvő fogja tartani ezen ügyet és mindenkor föl fogja ujtani az itt elmondottakat; noha bizonyos, hogy az előljárással e nélkül is mindenkor, minden tekintetben meg teszi mindazt, ami a netán bekövetkező veszedelem elhárításához szükséges, de résen is kell lenni.

Glossák.

— Dr. K. M. —

Kartell, tröst. Mindakettő új kori alakulás; a gazdasági küzdés vetette őket felszínre. A szabadverseny kinövése és megakadályozása. Ez utóbbi a célja és azért erkölcsellenes és törvénybe ütköző. A kereskedelmi törvény által megengedett kartell ártatlan dolog és nem egy a modern kartellel. Ez új kartellt a tudomány „árkartell”-nak hívja. Mert célja az árakata kartell érdekében limitálni, a szabadversenyt megakadályozni, a tömegeket kizsákmányolni. A jelszó az, — ne rontsuk egymást, — inkább a publikumot. A nagytőke termeli ezt is, — a tröstöt is. Ez utóbbi célja a versenytárs beolvasztása vagy elnyomása, — hogy ők maradjanak a piacon: szintén a szabadverseny elnyomása — a közönség kizsákmányolása céljából. Ezért mondja erkölcsellenes az ily szövetséget a bíróságok gyakorlata. Aki jogtalan uton egy embert 1000 frjtól megfoszt, — azt elmarasztalja vagy becsukja a törvény. Aki jogtalan uton százezer embert — mind egyiket csak egy kr.-tól — megfoszt, — azt még nem bünteti a törvény. Pedig mindakettő 1000 frtot jogtalanul szerzett, csak az a különbség, hogy az egyik egy

embertől, a másik 10.000 embertől szerzte azt. De már erős az ellenáramlat a tröstök, a kartellek ellen — s nemsokára büntető törvényeket is hoznak ellenük. Persze először külföldön. — Jogos-e a kartell? Elvileg előre van bocsátva, már a fenti sorokkal is. hogy nem jogos. Nem illik bele az individualis társadalmi rend keretébe, — mert annak egy fő elvét, a kereskedési szabadságot és a szabad versenyt — lábba tiporja. A fennálló társadalmi rend szempontjából is jogtalan. Azzal érvelnek, hogy a vállalatot védi a tönkremenéstől a szabadverseny kinövéséi ellen, — s ha a strájk jogos, akkor a kartell is az. Csakhogy a tisztességtelen concurrentia ellen védjen meg a törvény, a strájk pedig igen sokszor jogos. — mert a munkás mérhetlen hátrányban van a nagytőkével dolgozó vállalatokkal szemben. A kartell igaz, — hogy a strájk megfordította — csak épen a helyzetük más. A munkás sohasem zsákmányolhatja ki a tőkét, a tőke ellenben igen — a munkást. A munkás nem küzd egyébert, mint a megélhetésért, — a kartell egyébert, — a meggazdagodásért küzd. Jog ugyan a meggazdagodás is, — de nem a tömegek kizsákmányolása, a kartell útján. Századunk még mindig az individualizmus, az egyéni szabadverseny elvén áll, — de a strájkoló munkás, a kartell kötő gyáros, a tröstöt alkotó nagytőke — már nem illik e századba, ezek már a socialis állam előjátékait játszzák. A socialis államét, melynek alapelve; tervszerű termelés, fogyasztás, — árlimitatio. Ma a közhatóság, a törvények perhorrescálják az árak limitálását, — a gyáros azonban már limitálja a portéka, — a munkás a munka árát, s nincs hatóság, mely a közbeszorult harmadik, a fogyasztó közönség érdekeire vigyázzon. Mondják, a limitatio középkorias s a céhrendszerrel függ össze. Hát a kartell mi más, mint céhrendszer — modern alakban? Nem-e az egy fachban dolgozó gyárosok zárt testülete, céhje a kartell? Ezekkel szemben nem volna jogos a hatósági limitáció? Például. Egy városban van három mézgyáros, ezek kartellt kötnek, hogy egymást nem rontják, hanem a hust bizonyos általuk meghatározott áron adják. Ha a hatóság közbe nem lép, ezek kifoszthatják az éhező publikumot s meggazdulnak. Hát nem helyén való volna itt a limitatio? Hát ez az árkartell; s ez ellen csak egy óvszer van, a btk. módosítása és szigorú hatósági árszabás.

ÜJ DON S Á G O K.

— **Eljegyzés.** Gyovai János f. hó 2-án váltott jegyet Szentesen Csuray Juliska kisasszonnyal, Csuray Mihály szentesi kalaposmester leányával. Gratulálunk.

— **Hangverseny.** Az ujonnan megalakított csongrádi dalárda folyó hó 16-án este 8 órakor a Magyar Király szálloda helyiségében táncal egybekötött hangversenyt ad. Műsor és meghívó a napokban jelennek meg.

Küldöttség gimnázium ügyben. A felekezeti gimnázium ügyében fentjárt küldöttséget a miniszter péntek d. e. fogadta s miután a diplomatikus, elődeitől eltanult miniszteri választát megadta, a küldöttség, mint ki dolgát jól végezte, még az nap szerencsésen haza érkezett. Ha gimnáziumot nem is szereztek a községnek, annyit mindenesetre elérték, hogy most

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, cmesztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízhereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudóif-rakpart 8.

Használjunk kizárólag első szegedi **Dugonics cipőkrémet** az a legjobb a világon, mert a bőrt puhítja és tartossá teszi Kapható mindenütt.

már a polgáriiskolai épületet sem fogják felépíteni, mert a város által bölcsen eldobbott pénz jó lesz a katonáknak. A korrekt ember csak egyenes uton halad!

— **Fillérestély.** Hosszabb pihenő után a „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” jövő vasárnapon a népkerti színpadon nyári táncvigalmat rendez.

— **Földrengés.** Borzalommal gondolunk a messziniai földrengés okozta óriási szerencsétlenségre, mert ilyen veszély fenyegetett f. hó 8-án viradóra éjféltutáni két órakeret minket is. Nagy zugás, dübörgés előzte meg a földrengést, majd egyenletes kilenc hintalökés volt érezhető, melyet erős földrengés követett, hogy az egész épület rezgésbe jött. Ez a kelet-nyugat irányú földrengés mintegy 10 másodpercig tartott. — Mint magán uton értesülünk Kecskemét külvárosa nagyobb része romokban hever.

— **Ha a gimnáziumot megadná a minister,** ha a rendezett tanácsot engedélyezné, ha keramit burkolatu utcáink volnának, ha minden póznán egy Wolf-rán égő volna, ha épített színházunk volna, ha vásárcsarnok volna, ha esős időben a piactéren víz, meg sár nem volna, ha a Duna—Tisza csatorna meg volna, ha a Kecskemét—Alpár Csongrád — csanyteleki vasut kiépítve volna, ha a bus ára 40 krajcár, a Kecsege meg kilónként 45 krajcár volna, ha minden hivatalnoknak legalább 10 ezer korona fizetése volna és a takarékoknál mindenkinek személyi hitele volna — mennyire minden másképp volna.

— **A szőlők állapota.** A szőlőszeti és borászati felügyelők az országban levő szőlők állapotáról jelentéseiket megtevén, a kecskeméti kerület (Pest m. déli része, Csongrád, Békés és Csanád vármegye) jelentése így hangzik: Szőlő kifogástalanul fejlődik. A peronospora mérsékelten lépett fel, míg a moly sok kárt tesz s féltő, hogy a moly második generációja. Később még több kárt fog okozni. Átlagban csak gyenge közép termés várható. Új must 30—32 K. ó-bor 50—56 K. forgalom nincs.

— **Balfogás.** Két pénzügyőr haladt a mult héten a posta felé. Szenkőzt jött egy ismeretlen oldalfegyveres pénzügyőr. Mikor ez utóbbi meglátta a két kollégát, futni kezdett, de emezek elcsípték. Igazolni nem tudta magát és bekisérték a pénzügyőri laktanyába; ahol azt adta elő, hogy Nagybecskerekéről jött, de jövetelének célját sem tudta igazolni. Már, már azt lehetett hinni, hogy valami nótárius betörőt sikerült elfogni, vagy éppen tán a multkorú üzletbetörőt, de kitűnt, hogy valóban a nagybecskereki pénzügyőri szakaszról volt beosztva, ahonnan megszökött. Visszakisérték állomáshelyére.

Kaftános kéregetők jártak a napokban könyöradományért.

Hová vaiók? kérdezi egyik hitsorsosuk.

Jöndösre.

Mondja maga ezt, hogy Győr.

Jór.

Nem tudja maga kimondani a Gy betűt?

Dehód nem — Gyászberény.

Ácsorgás. Két fiatal ember, éjjel

lumpolásból hazatérőben, a nagytemplom falához támaszkodva diskurál. Az egyik cigarettát sodor. Jön az éjjeli járőr. Lásan, ovatosan közeledik a gyanus fiatal emberek felé, hirtelen rájuk szól: mit csinálnak itt. Aki cigarettát sodort, tisztelteljesen közeledik a rendőr felé és tépelődve, bátortalanul sugja a fülébe. Kérem rendőr, a cimborám a — nagytemplom falát akarja bedönteni, akadályozza meg. Szerencse, hogy a rendőr gyors közbelépése és erélyes fölhevására odébb állt a részeg fráter s így épségben maradtak a templom falai.

— **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.**

Az utazó közönség és főként a kereskedelmi utazók körében nagy örömet fog kelteni a kereskedelmi miniszterium intézkedése, hogy a gyorsvonatokon is fognak III. osztályu kocsik közlekedni, természetesen korlátolt számban. Azonkívül bizonyos vonatkerületekre szoló bérletjegyek tekintetében így éppen a turistákra és a kereskedelmi utazásra való tekintettel is jelentős reformokat fognak életbe léptetni. Az ide vonatkozó előmunkálatok már igen előre haladtak. De több nagyobb szabású reformról is lesz szó a vasutszemélydij-szabások terén, melyet állítólag emelni akarnak.

— **A helyi levelezés megdrágítása.** A postakincstár a helyi levelezés megdrágítását tervezi akként, hogy a helyi levelezésben a zárt levelek tíz filléres postabélyeggel látandók el. A helyi levelezőlapok eddig is öt filléresek voltak, mint a tovább menő levelezőlapok. Ezenkívül a helyi ajánlott és ekspreszlevelek díját is felemelik, valószínűleg a tovább menő levelek viteldíjának felére. A helyi levelezés megdrágításából közel három millió korona bevételre számít a postakincstár.

— **Tüzek.** Szögi Sándorné Polyák Anna kilencesi tanyája e hó 3-án ismeretlen okból leégett. Palonai József 1242 számú tanyája mult hó 20-án leégett. Eke István nagyret 135 számú tanyája mult hó 20-án leégett. Biztosítva voltak.

— **Betörés.** Az elmúlt hó 29-én víradóra ismét betörés történt. Ugyanis Deák György hajóács házának udvari szobájának rásos ablakát a tolvaj betörte és azon a szobába bemászva 2 öltöny férfi ruhát ellopott. A csendőrség a tolvaj nevét már tudja de a vizsgálat érdekében még titokban tartja.

— **Véres bucsu a homokon** Folyó hó 2-án a homoki kápolnánál az idén is ember vér folyt. A homoki legény tulajdonságához tartozik, hogy egész évi boszuját és keserűségét ezen a napon tölti ki az ellenében. Ugy történt most is, hogy Turi Lajos és Gácsi Lajos közismert duhajkodó legények a bucsuról hazafelé haladó Góg János, Német Jováki István haragosaikat meglesték, kapával és karosolóval utjukat állták. „Te vagy az a híres legény, kerdezte Turi, Góg Jánost? mire a kezében levő karosolóval feléje sulytott. Góg János előrántotta bicskáját és a karosoló alá szaladt és így szurkálta össze-vissza Turit, majd Gácsinak esett és azt is össze szurkálta. Ha a csendőrség ideje korán közbe nem veti magát, emberhalál történik. A két súlyos sebesültet még az nap

este a csendőrség a városba szállította hol Dr. Dékány Béla városi főorvos a sebeket össze varta. Eletbenmaradásukhoz kevés a remény.

Ha nem akar „fiatal gyenge savanyu sört” rendeljen Ausländer Jenő sörraktáránál — ahol hordókbán, nagy és kis üvegekben, a legjobbat, legolcsóbb árban házhoz szállítva beszerezhet, ugyanott kitűnő tehér és siller borokat butellázva vagy kimérve.

— **A legnagyobb fürdőpalota Pöstyénben** épült és legközelebb fog üzembe kerülni. 8500 m² alapterületen létesült világhírű iszapfürdőnek eme hatalmas intézménye, melyben naponként 4000 ember tarthatja kuráját kinzó közsvénye, ischiasa vagy egyéb betegsége ellen. De ezenkívül 300 fejedelmi kényelemmel berendezett lakosztályt is tartalmaz ez az építmény, mely magyar mérnökök tervei alapján dolgoz magyar kezektől készítve utánzásra méltó példát nyújt a külföldnek is.

aki az egészséges bőrápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, üde és fehér arcszint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Egy nő

Steckennferd — Liliomejszappannal védjegy: Nádparipa) Bergman és társa, Tetschen a. E.

cégtől. Drabja 80 fill-ért kapható minden gyógyszerár, droguéria, és illatszert üzletben stb

Dr. Beer, Brünn városának tisztí főorvosa, megállapította: Nagyon előrehaladott koru egyének-nél, akiknek szabálytalan székeléssel kell megküzdeniök, a természetes **Ferencz József**-keserűviznek már 8 napon át tartó használata (naponként 3 evőkanállal) a kívánt, maradandó könnyebbülést előidézti. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Rieger Orgonagyarat** ismét nagy kitüntetés érte, amennyiben Ruenos Oeresi. (Amerika) és a Jeruzalemi Szentlélek templom számára ismételten két nagyobb orgonaépítésre nyert megbízást.

2 hold homok szegény embernek is eladó 120—200 koronával azontul pénzes munkában részesül.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

5, 10, 25, 120 holdas és nagyobb tanyás homok birtokok Pestmegyében olcsón eladók, elegendő vételár tizedrésze.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

Gümőkór,

köhögés,
szamárköhögés,
influenza

esetelben az orvosok csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántal- maiban szenvednek.
2. Mindazok, kik ádült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar- rusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche“.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredetisomago- lásu Sirolin „Roche“-t kérjen, minden után- zatot vagy pótkészít- ményt kérünk a leg- hátrótabban vissza- utasítani.

**F. Hoffmann-
La Roche & Co.,**
Basel (Svájcz),
Grenzach (Németor-
szág).

Felosztatik 400 hold kitűnő barna homok szántó Pestmegyei Kecel községben. Holdja 500 korona. Most fizetendő tizedrész két év alatt kéttized, többi törlesztéses kölcsön.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA

Félix-gyógyfürdő
Téli és nyári gyógyhely
Nagyvárad mellett
Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénés hév víz-forrása
vizezőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, kőszvény, ischiás izmágyok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan

és javult a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap, mód és szénsavs fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem kitűnő vendéglők, állandó, elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonai zene, tennispálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő. 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. —

Prospektust küld az Igazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat.

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Mást ne vegyen köhögés ellen

mint az orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcs és számarhurutos bántalmaknál.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA

a három hársfáról.

5900 hiteles bizonylatok bizonyítéka segélyt hozó eredményt.

Egy csomag 20 fillér. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Farkas Lajos, Löw Adolf és Barna Henrik urak gyógyszerárjában.

5797|190 szám.

Hirdetmény.

Az 1911. évi ház adólaistrom 1911. évi július hó 10-ik napjától 1911. évi július hó 17-ik napjáig a számtiszti hivatalban közszemlére tétetik, hól azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok kik ezen adónemmel a múlt

évben is megróva róva voltak a lajstrom kitételének napjától, azok pedig kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótartozásainak az adókönyvecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólamlásaikat az előjárásához benyújthatják.
Kelt Csongrádon 1911. évi július hó 2 n.
Kovács jegyző.

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy meglepedést aratnak

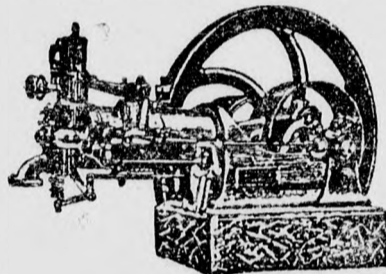
BENZIN ÉS NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatósági engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is egész 20 lóerőig

Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad cséplni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árajegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz.

**Bérmentes szállítás
az ország minden állomásra.**

**Legújabbán megállapított igen előnyös árak
és kényelmes feltételek**

Levélcím:

KELLNER ANTAL ÉS FIABudapest, váci-ut 4.

Egy erőszer

gyenge gyomruaknak

és mindazoknak, kik megfázás által vagy gyomor túlterheléstől hiányos és nehezen emésztő, forró vagy túl hideg ételek által gyomor rosszul létet éreznek, u. m. gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, vagy felluvódást, erre a legjobbnak bizonyult a

Dr Engel-féle Baldriánium.

A Baldriánium a legjobb szolgálatot teszi az ilyen gyomor rosszul létnek, ha még a csirájába van. Jó hatása gyomorbor és megóvja a szenvedőt u. m. az idegesség, álmatlanság, szédülés, és lehangoltságtól stb.

Az összetételei által, amely a legjobb Szamogbor, Baldriánium cseppek, málna szörp, és cseresznyeléből áll, igen jó hatással van az emésztésre és egyáltalán az emberi szervezetre.

Az Engel-féle Baldriánium nem tartalmaz absolute semmiféle ártalmas összetételt és ezért akár gyenge szervezetű ember, akár gyermek még ha hosszabb ideig használja is jó hatással van reá állandóan.

Legcélszerűbb reggel éhgyomorral és este a lefekvés előtt bevenni. Gyermekeknek és gyenge embereknek forró vízzel kell a Baldriániumot hígítani és megcukrozni. — Az Engel féle Baldriánium 3 és 4 koronás üvegekben van. — Kapható: Csongrádon, Kiskunfélegyházán, Alpár, Csépa, Kunszentmárton, Csaba, Cstud p., Bánfalva, Orosháza, Szentegyháza minden nagyobb és kisebb gyógyszerárjában.

Minden magyarországi gyógyszerárjában, szétküldés eredeti árban bárhová.

Utánzásoktól óvakodjunk.

Kérjünk

Dr Engel-féle Baldriániumot.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában, Csongrádon 1911.